

Wie heeft je dat verteld?

INHOUDSOPGAVE

Wie heeft je dat verteld?

Gabriëlle Dik

Illustraties: Geeske van Voorthuijsen, geeske-illustrations.nl

Omslag en binnenwerk: Marjoke Knoop, zieldiezijn.nl

Drukwerk: Drukcase

Eerste druk, juni 2023

ISBN: 978-90-832696-3-4

NUR: 707

- 1 Vreemd toneelstukje
- 2 René vertelt
- 3 De boom van kennis van goed en kwaad
- 4 Wie heeft je dat verteld?
- 5 Gerja vertelt
- 6 Het Enneagram
- 7 De optimalist
- 8 De helper
- 9 De presteerder
- 10 De romanticus
- 11 De waarnemer
- 12 De loyalist
- 13 De optimist
- 14 De leider
- 15 De vrede-stichter
- 16 Boosheid, een goddelijke emotie
- 17 Vastklampen
- 18 Sarah vertelt
- 19 Voluit leven
- 20 Pim vertelt
- 21 Onvoorwaardelijk geliefd

Nawoord

Dankwoord

Bronnen

hoofstuk 1

VREEMD TONEELSTUKJE

Ik had nooit gedacht dat ik dit ooit zou schrijven, maar ik voel dat ik het nu moet doen. Ik heb mijn hersens gepijnigd of ik dit wel publiekelijk moest zeggen en me ook afgevraagd hoe ik het dan zou moeten vertellen. Maar nu weet ik dat het minder van belang is hoe ik het zeg en dat het belangrijker is dát ik het zeg. Dus daar gaan we.

Ik ben opgegroeid in een christelijk gezin. Mijn vader was voorganger van een kerk en ik speelde en zong in een christelijke band. Het woord 'christelijk' stond op bijna alles wat ik deed in mijn leven.

Nu geloof ik niet langer meer in God.

Deze laatste woorden waren moeilijk om op te schrijven. Het liefste zou ik ze wat afzwakken door ze anders te formuleren, maar het zou ze minder waar maken. Geloof me, het proces hieraan voorafgaand is niet over één nacht ijs gegaan. Ik was doodsbang om hier eerlijk over te zijn, want wat en wie zou ik daardoor allemaal verliezen? Ik ben nog steeds bang, maar ik schrijf dit vanwege een aantal redenen.

Allereerst kan ik het niet langer ontkennen. Eerst voelde het goed om in stilte mijn twijfels te onderzoeken, maar toen die zich ontwikkelden tot een oprecht standpunt, voelde het oneerlijk om er niet over te praten.

Ten tweede had ik vertrouwelijke gesprekken hierover met dierbare vrienden en ik ontdekte tot mijn grote schrik dat mijn twijfels werden gedeeld door bijna elke goede vriend met dezelfde leeftijd die ook was opgegroeid in en met de kerk. Ik ben verbijsterd over het aantal mensen op sleutelposities binnen christelijke kringen die precies hetzelfde voelen als ik. Ook zij

zijn bang om alles te verliezen als ze alles zouden opengooien.

Laat me je mijn proces wat beter uitleggen. Ik groeide op in een liefdevol christelijk gezin. Mijn vader is nog steeds voorganger en kerk was voor ons niet alleen een deel van ons leven, de kerk wás ons leven. Als je opgroeit in zo'n gemeenschap waar iedereen hetzelfde gelooft, dan neem je dat gewoon over. Ik speelde en zong in aanbiddingsteams en leidde de aanbidding in de kerk en tijdens jeugdevenementen. Ik herinner me dat ik me toen al ongemakkelijk voelde met bepaalde dingen, zoals bijvoorbeeld hardop bidden tijdens bijeenkomsten. Dat bidden voelde altijd als een vreemd toneelstukje. Emotionele uitingen zoals 'Heilige Geest, vul dit huis' kwamen altijd wat klunzig en eigenaardig uit mijn mond. Tijdens een jeugdconferentie die ik bezocht werd elke tiener aangemoedigd om een belofte te ondertekenen waarmee hij of zij beloofde om Jezus voor een jaar 'te daten'. Het voelde manipulerend en het verontrustte mij. Ik tekende het niet.

Er waren veel meer dingen in de christelijke cultuur die me een ongemakkelijk gevoel gaven. Eigenlijk een hele lijst. Veel dingen klopten naar mijn gevoel niet. Ik had veel vragen.

Als God liefde is en als hij alle macht heeft, waarom is er dan kwaad in de wereld? Kan hij daar niets aan doen? Kiest hij ervoor om er niets aan te doen? Is het kwaad in de wereld een gevolg van zijn wens om ons een vrije wil te geven? Oké, maar hoe zit het dan met hongersnood, ziekte en overstromingen en al het lijden die niet veroorzaakt worden door mensen en onze vrije wil. Als God liefde is, waarom stuurt hij dan mensen naar de hel?

Tijdens mijn hele leven zeiden mensen altijd: 'Je moet kijken wat de Bijbel hierover zegt.'

Maar ik ontdekte dat het raadplegen van de Bijbel mijn vragen niet beantwoordde. Integendeel, ze versterkten mijn twijfels alleen nog maar meer. Ik ben opgegroeid met het geloof dat de Bijbel het volmaakte woord van God is, maar ik begon vragen en twijfels daarover te ontwikkelen. Het leek erop

dat er veel tegenstrijdigheden in de Bijbel stonden. Toen ik eraan begon te twijfelen of de Bijbel wel echt het volmaakte woord van God was, duurde het ook niet lang meer voordat ik me ging realiseren dat ik er ook niet meer zo zeker van was of God wel echt bestond. Die gedachte maakte me doods-bang. De gevolgen van dat idee zouden absoluut megagroot zijn.

Vandaag ben ik er klaar voor om transparant en open te zijn hierover. Ik denk dat openheid de sleutel is.

Wegstappen van mijn geloof voelt enerzijds als een verlies en anderzijds voelt het ook als vrijheid. Ik had altijd het gevoel dat we nooit genoeg deden van de dingen die we eigenlijk behoorden te doen als christen. Daarnaast vond ik het niet fijn om naar de kerk te gaan of om de Bijbel te lezen. Bidden en aanbidden was niet mijn ding. Het voelde als een verplichting en mijn gebrek aan enthousiasme hierover gaf me het gevoel alsof er iets fout met me was. Als ik nu terugkijk, geloof ik dat er niets fout met me was. Ik geloofde eenvoudigweg niet en ik was te bang om dat toe te geven. Ik sta er voor open dat God er is. Ik zou er zelfs de voorkeur aan geven dat hij er is. Ik verwacht dat áls hij er is, dat hij heel anders zal zijn dan dat mij geleerd is. Ik weet dat mijn ouders bidden dat God zichzelf aan mij zal openbaren. Als hij daar is, dan hoop ik dat hij dat doet.'

Deze eerlijke brief schreef onze vriend Jon Steingard, ex-leadzanger van de christelijke Amerikaanse band Hawk Nelson, op sociale media in mei 2020. Toen ik het las en hem daarna via Zoom hierover sprak, heeft het me dagenlang beziggehouden en ik was er verdrietig van. Niet zozeer vanwege zijn uiteindelijke ontboezeming die hij na jaren worstelen eindelijk naar buiten durfde te brengen, maar meer vanwege zijn maandenlange strijd en zijn twijfels die hij nooit had durven uitspreken. Om zijn geloof in een God die voorwaarden stelt en om zijn schaamte vanwege de reacties. Ik dacht: 'Mijn hemel, Jon, wie heeft je verteld dat God dit allemaal van je verlangt? Ik geloof namelijk ook niet in die God. Wie heeft je verteld dat je als christen

moet leven volgens bepaalde gedragsnormen en regels? Hoe komt het dat je in een kramp bent geraakt? Wat heeft gemaakt dat je, na al die jaren, bent gaan twijfelen of God wel bestaat? Wie heeft je dit verwrongen beeld van God doen laten geloven? Wat is je verteld?

Jon is niet de enige. Hij noemde het al. Er zijn meer christenen, zelfs op sleutelposities, die ook twijfelen maar die het niet hardop durven te zeggen. Een paar komen er net zo eerlijk voor uit als onze Amerikaanse vriend. Wat me echter het allermeeeste raakte in zijn verklaring was dat hij verwacht dat als God wél bestaat, Hij heel anders zal zijn dan dat hem verteld en geleerd is.

Dat is precies wat ik ook verwacht.

Misschien herken je je in Jons verhaal. Ik in ieder geval wel. In mijn eerste boek 'Je bent het al!' heb ik geschreven over mijn angst voor God die mij jarenlang gevangen hield. Ik geloofde in een God die eisen stelde en net als Jon probeerde ik heel hard m'n best te doen om Hem te pleasen. Maar ik was altijd bang om het verkeerd te doen en ik schaamde me dat ik niet tot het uiterste ging om God te gehoorzamen. Het gevolg was dat ik ook een slecht beeld over mijzelf kreeg. Hoe kon God mij liefhebben als ik niet voldeed? Wat zouden anderen van mij denken als ze mijn strijd zouden zien? Ik ging me verstoppen achter 'een goed-gedrag-masker' waarbij ik hoopte dat God Zijn goedkeuring zou geven en anderen blij met mij zouden zijn.

Misschien weet je ook wel dat God van je houdt en heb je dat al heel vaak gehoord en toch ervaar je het nauwelijks of te weinig. Vaak hoor ik dat het er vooral om gaat dat je wéét dat Hij van je houdt, want voelen is zo ongrijpbaar en zo wisselvallig. Daar moet je je geloof niet aan ophangen.

Is dat zo? Waarom wordt dat gezegd? Ik geloof namelijk dat het ervaren van Gods liefde en aanwezigheid juist de meest fundamentele basis zou moeten zijn van ons geloof. Alleen Gods liefde stelt ons namelijk in staat om ons zelf te laten zien zoals we werkelijk zijn.

Het lijkt er soms op alsof we die eerste liefde zijn kwijtgeraakt. Er is ons zoveel verteld en er is ons zoveel aangeleerd. Zou het zo kunnen zijn dat er daardoor een verkeerd beeld van God is gecreëerd? Misschien ben jij je ook gaan gedragen zoals de kerk het van je verwacht of zoals het moet volgens de Bijbel, zonder dat je hart verbonden is met de Inspirator daarvan. Wat heeft dat met jouw identiteit gedaan? Misschien is jouw geloof ook een automatisme geworden en heb je net als Jon het idee dat je af en toe in een vreemd toneelstukje speelt.

Jij en ik, wij zijn gemaakt voor liefde en we bestaan uit liefde. Of om het met andere woorden te zeggen: liefde is het spul waar de ziel van gemaakt is.¹ Dat kan ook niet anders, want God is liefde en we dragen Zijn tegenwoordigheid in ons. Liefde is onze kern, onze basis, ons huis.

Maar ergens zijn we daar toch over gaan twijfelen. Het begon al in het paradijs, toen de slang Eva in verwarring bracht door een ander beeld van God te schetsen. Ze geloofde wat satan haar vertelde met als gevolg dat ze Adam erin meetrok en beiden zich gingen verstoppen uit angst. Er is niet veel veranderd. In dit boek wil ik je laten zien welke boodschappen jij en ik gehoord hebben over God maar ook over onszelf. Boodschappen die ervoor gezorgd hebben dat we ons zijn gaan verstoppen. Leugens over onze identiteit die we voor waarheid hebben aangenomen en waardoor we onszelf maar moeilijk kunnen liefhebben. Net als Adam en Eva hebben we daar wat op gevonden en zijn we ons echte ik gaan verbergen.

Ik geloof dat jij geschapen bent omdat God jou in Zijn leven wilde. Hij wilde niets liever dan deel uitmaken van jouw leven en dat verlangen heeft Hij nog steeds. Helaas zijn we zo verwond geraakt door boodschappen die we bewust of onbewust hebben meegekregen, dat we onszelf niet altijd meer zien zoals God ons ziet. Denk er tijdens het lezen eens over na: welke boodschappen heb ik meegekregen? Over God en ook over mijzelf? Wie heeft mij ten diepste willen laten geloven dat het beter is om mijzelf te verstoppen, omdat ik niet goed ben of niet genoeg doe? Welk toneelstukje

ben ik gaan spelen om niet meer geconfronteerd te worden met pijn en afwijzing?

Tijdens het schrijven van dit boek heb ik gesproken met verschillende mensen die verstrikt waren geraakt in leugens over zichzelf en die door een openbaring van Gods liefde zijn bevrijd van schaamte en veroordeling. Ik sprak met mensen die Jezus persoonlijk hebben ontmoet en die niet meer kunnen ontkennen dat Hij liefde is en daardoor geheel veranderd zijn. Allemaal wilden ze graag hun verhaal vertellen omdat ze jou die ervaring met liefde ook zo gunnen. Alle verhalen zijn echt gebeurd en ook de namen die boven de hoofdstukken staan horen bij de vertellers.

Ik hoop dat die verhalen jou gaan raken en dat je je opnieuw laat omarmen door God. Het eerste verhaal dat ik met je wil delen is van René. Hij had een bovennatuurlijke ontmoeting met Jezus. Een ontmoeting waarbij hij letterlijk hoorde waar Gods hart zo naar verlangt. Het veranderde zijn leven voorgoed.

hoofdstuk 2

RENÉ VERTELT

Twintig jaar heb ik voor de politie gewerkt. Ik heb zo'n beetje elke functie gehad die je maar kan bedenken. Ik ben o.a. hoofdagent geweest, wijkagent, motoragent en ik heb bij de Mobiele Eenheid (ME) en de Aanhoudingseenheid (AE) gewerkt. In die tijd heb ik veel meegemaakt. Ik heb veel geweld en ook veel doden gezien. Tijdens mijn werk was er vaak geen tijd om die gebeurtenissen te verwerken, want als je de ene zaak had afgehandeld, kwam er alweer een volgende melding binnen. Dat ging maar door en er was geen tijd en ruimte om je emoties te verwerken, dus drukte ik die weg. Een ernstig ongeluk waar ik naar toe moest en waarbij een vrouw op de weg lag, die erg op mijn eigen moeder leek, was voor mij de druppel die de emmer deed overlopen. Ik kon het niet meer hanteren.

Ik sliep slecht, kreeg nachtmerries en herbelevingen van aanrijdingen en situaties waarbij mensen zelfmoord hadden gepleegd door bijvoorbeeld ophanging. Op een gegeven moment sliep ik helemaal niet meer. Overdag was ik prikkelbaar en werd ik kortaf. Er werd PTSS (Posttraumatische stressstoornis) vastgesteld. Een jaar lang ben ik daarvoor wekelijks behandeld in een traumacentrum. Uiteindelijk kwam ik er redelijk goed uit, maar ik mocht de straat niet meer op van mijn werkgever, omdat men bang was dat ik nieuwe trauma's zou opdoen en dan zou ik weer terug bij af zijn. Bijna zeven jaar heb ik erover gedaan om weer te re-integreren bij de politie. In die periode was ik zwaar gedemotiveerd, omdat ik niets mocht doen, behalve achter een bureau zitten. Ik liep met m'n ziel onder m'n arm.'

Sprookjesboek

'In diezelfde periode, op een vrijdagmiddag, zaten mijn vrouw en ik aan de eettafel. Uit het niets zei ze opeens: 'Dat verhaal van Jezus, dat is waar. Ik volg al een tijdje allerlei online kanalen en wat daar gezegd wordt over de Bijbel en de huidige toestand in deze wereld, klopt volgens mij gewoon. Ik zou graag naar een kerk willen om hier meer over te weten te komen.' Ik was verbaasd, want in al die jaren waren we nooit met het geloof bezig geweest. Ik had zelfs nog nooit een Bijbel in mijn handen gehad. Mijn ouders waren katholiek en tot mijn achtste jaar ging ik met hen mee naar de kerk. Dat was verschrikkelijk. Dan moest je de hele tijd op een houten bankje zitten en de pastoor prevelde 90% van de tijd alles in het Latijn waar je niets van verstond. Nadat ik communie had gedaan zijn we ook niet meer gegaan. Tijdens mijn dienstjaren had ik regelmatig gesprekken over het geloof met collega's die christen waren en die met me wilden praten over de Bijbel, maar meestal gooide ik dan snel de deur dicht, want ik had het idee dat het door m'n strot werd geduwd. 'Veel plezier met je sprookjesboek,' zei ik dan. Het was gewoon niet aan mij besteed. Ik had tijdens mijn werk al zoveel ellende in naam van religie gezien.'

Buikloop

'Die zondag zijn we naar een kerk gegaan waar een kennis van mijn vrouw ook naar toe ging. Ik moet zeggen dat de liederen die gezongen werden mij wel raakten, maar verder kon ik er niet zoveel mee. Na de kerk gingen we op bezoek bij oma en zondagavond kreeg ik ineens heftige buikloop. Ik was verder niet ziek of misselijk, maar ik liep gewoon leeg. Ik moest continue naar het toilet, dat zich gelukkig tegenover onze slaapkamer bevond. Ik zorgde er wel voor dat ik voldoende vocht binnenkreeg door middel van water en bouillonetjes zodat ik niet zou uitdrogen, maar verder voelde ik me gewoon goed. Het hield een paar dagen aan en dus lag ik overdag op bed terwijl ik wat tijdschriften las of filmpjes keek. Woensdagmiddag was het nog niet over en ik had de rolluiken in onze slaapkamer naar beneden gedaan waardoor het pikkedonker was. Ik had het lampje naast mijn bed

ook uitgedaan en ik zat rechtop in ons bed terwijl ik ontspannen tegen het hoofdboard leunde. Ik doe dat wel vaker, want ik vind het heerlijk om dan even na te denken over bepaalde dingen die gebeurd zijn. Ik overdacht de kerkdienst van afgelopen zondag en ik vroeg me af hoe het kon dat mensen zo verliefd konden zijn op iemand die tweeduizend jaar geleden heeft geleefd. Voor mij was Jezus slechts een wijze man van die tijd en *that was it.*

Herkenning

'Precies op het moment dat ik dát dacht, verschijnt er bij mijn voeteneinde, ongeveer een halve meter boven mijn bed, een lichtballetje. Poef. Het zette meteen de hele kamer in een felle, goudgele gloed. Ik dacht: 'Wat gebeurt hier nou?' Het lichtballetje groeide heel snel en transformeerde zich in een wolk van zo'n twee meter breed en een halve meter hoog. Ik was vergemaaktbaasd, maar niet bang. Het was alsof ik naar een film keek. De wolk die ik zag stopte met groeien en daarboven verscheen ineens een persoon, die ik vanaf z'n middel zag. Ik zag echter alleen de contouren vanwege het felle witte licht dat die persoon uitstraalde. Daardoor kon ik ook geen ogen zien of schaduwen op het gezicht. Het licht was gewoon massief. Het leek op zo'n lichtbundel die je wel eens door de wolken ziet schijnen. De hele kamer werd er door verlicht. Het scheen op mijn borst en mijn armen, gewoon overal, maar ik werd er niet door verblind. Ik zag dat het zelfs dwars door mij heen ging, alsof ik er niet was. Maar ik was er wel, want op het moment dat het licht mij raakte voelde ik een overweldigende liefde die ik niet kan beschrijven. Nog nooit heb ik zoiets gevoeld. Ik heb vijf kinderen en ik voel heel veel liefde voor hen, maar de liefde die van die persoon afkwam was zo intens, dat heb ik nog nooit ervaren. Ik wist ook dat deze liefde speciaal voor mij was bedoeld. Alsof alle liefde voor iedereen op deze hele wereld op dat moment over mij werd uitgestort en dat nog eens oneindig veel meer. Je kunt je dat niet voorstellen en ik kan er eigenlijk geen woorden voor bedenken. Mijn hele lijf begon te trillen. Het was alsof ik elke molecuul in mijn lijf voelde zinderen. Ik voelde het, ik zag het en het bijzondere was dat ik de persoon voor mij ook herkende. Ik wist dat het

Jezus was, terwijl ik me nooit in Hem had verdiept. Die herkenning kan ik niet eens onder woorden brengen. Alsof ik Hem heel lang niet had gezien. Het was een herkenning op het diepste niveau. Ik kende Hem en ik wist dat Hij mij kende.

‘Het was een herkenning
op het diepste niveau. Ik kende Hem
en ik wist dat Hij mij kende.’

Ineens dacht ik: ‘Maar ik wil helemaal niet geloven.’ Vijfenveertig jaar had ik nergens in geloofd en ineens stond Jezus daar voor me. Ik was zo wars van religie geweest en nu gebeurde dit. Het voelde alsof ik kortsluiting had in m'n hoofd. Ik begon een beetje te stotteren: ‘Maar ik geloof dit helemaal niet,’ zei ik hardop. Maar Jezus zei helemaal niets. Hij was daar gewoon in die wolk, met al die Liefde en met al dat licht.’

Vrije wil

‘Op dat moment gebeurde er iets vreemds. De hele kamer werd één stem. Het kwam overal vandaan. Ik hoorde één oorverdovende, duidelijke en heldere stem. Een stem met autoriteit die tegelijkertijd ook heel liefdevol klonk, zoals een wijze vader tegen zijn kinderen praat. Ik wist dat het God was. Hij zei: ‘Jij hoort Me al je hele leven en je weet dat Ik besta, maar de meeste mensen horen Mij niet en hebben daarom moeite om in Mij te geloven. Daarom ben ik naar de aarde gekomen om jullie erop te wijzen dat Ik er ben voor jullie.’ Op de een of andere manier begreep ik precies wat Hij zei en ik vroeg: ‘Waarom maak ik dit nu allemaal mee?’ De stem zei: ‘Je moet weten dat Ik van je hou en Ik heb niets liever dan dat je je leven met

Mij deelt. Ik verlang ernaar dat je net zoveel van Mij houdt als Ik van jou en dat je ook van anderen om je heen houdt.’

Ik heb heel veel vragen gesteld. Die kwamen allemaal vanzelf in mij naar boven. Ik weet niet alles meer, maar God heeft ze allemaal beantwoord, ook door middel van visioenen die Hij mij liet zien. Hij maakte me duidelijk dat Hij zich nooit zal opdringen aan iemand die niet voor Hem kiest. Dat Hij de mens altijd vrij zal laten, omdat Zijn volmaakte liefde geen dwang kent. Dat Hij om die reden ook nooit ongevraagd zal bepalen of ingrijpen, hoezeer Hem dat ook verscheurt en hoeveel pijn Hem dat ook doet. Het zou namelijk betekenen dat wij geen vrije wil hebben. Ik begreep dat niet God de veroorzaker is van de ellende op deze wereld, maar de mens die Zijn hart niet kent. Dat hart van Jezus heb ik die middag in al zijn volheid ervaren. Jezus is God en ik heb gevoeld hoeveel Hij van mij houdt. Hij is zo groot, zo liefdevol en zo oneindig. Wat ik daar meemaakte is niet in woorden uit te leggen. Het vulde me met een diep ontzag.’

Snikheet

‘Toen ik de laatste vraag die in me opkwam had gesteld, ben ik naast mijn bed op mijn knieën gegaan. Ik heb mezelf zo klein mogelijk gemaakt en toen heb ik gezegd: ‘God, U heeft gezegd dat Uw grootste wens is dat ik mijn leven met U deel en dat we samen door het leven gaan. Dat wil ik ook. Ik heb U ervaren, ik heb U gehoord en gezien. Ik weet nu dat het waar is en ik wil niet meer zonder U. Als ik niet met U kan zijn, dan wil ik gewoon niet meer leven. Ook al zou ik de rijkste man op aarde worden, het zou totaal in het niet vallen bij wat ik vandaag van U heb ervaren. Ik weet nu wat de waarheid is en ik wil niet meer zonder die waarheid.’ Terwijl ik die woorden uitsprak kreeg ik het idee dat mijn hele lijf in de fik stond. Het was alsof er een vuur door mij heen raasde. Het deed geen pijn, maar ik had het snikheet. Vanwege die PTSS had ik al heel lang last van een zenuwbeknelling in mijn rug. Ik kon daardoor heel moeilijk lopen en ik had altijd pijn. En niet alleen dat. Ik voelde elke dag een knoop in mijn maag en een constante pijn op mijn borst. Daarbij voelde ik me altijd schuldig over van alles en nog wat.

Over dingen die waren gebeurd in het verleden, over het feit dat ik niet kon werken en toch betaald werd, over het feit dat ik er niet altijd heb kunnen zijn voor mijn kinderen en ga zo maar door. Ik stond op en voelde het vuur nog steeds door mijn lijf gaan. En ineens was alles weg: de pijn in mijn rug, de knoop in m'n maag, de diarree, de pijn op mijn borst en alle schuld die ik ooit gevoeld had. Het bizarre was, dat zelfs mijn hele bewustzijn was veranderd, waardoor ik ineens wist dat ik niet schuldig was aan alles wat er was gebeurd in mijn leven. Het was allemaal voorgoed van mij afgevallen.'

'Ineens wist ik dat ik niet schuldig was aan alles wat er was gebeurd in mijn leven. Het was allemaal voorgoed van mij afgevallen.'

Hallucinatie

'Na deze ervaring gebeurde er drie dagen niets meer. Ik dacht: misschien heb ik wel gehallucineerd. Ik wist dat het gebeurd was omdat ik geen pijn meer had, maar ik snapte niet waarom ik niets meer hoorde of zag. Op een gegeven moment zat ik aan tafel met mijn zoon van tien en ik was erover aan het nadenken of het wel allemaal had plaatsgevonden. Ik wist dat ik fysiek helemaal genezen was, maar op de één of andere manier kon ik het allemaal niet meer rijmen. In mijn gedachten kwam ik tot de conclusie dat ik het me misschien toch allemaal wel ingebeeld had. Op dat moment dat ik dat dacht keek mijn zoon me strak aan en zei: 'Pap, wie was die man die woensdag zo hard in je kamer aan het praten was?' De rillingen liepen over mijn rug toen hij die vraag stelde. Ik wist dat God mijn gedachten kende en dat Hij mij wilde laten weten dat ik niet gehallucineerd had.'

Compleet

'God had ook tijdens die ontmoeting in mijn slaapkamer gezegd: 'Lees Mijn Woord vanaf deel twee.' Ik wist alleen niet wat Zijn Woord was en ook niet wat deel twee was. Dus ik ben naar de kerk gegaan en ik heb gevraagd wat dat was. Dat bleek het Nieuwe Testament te zijn en het stond in de Bijbel. Ik heb toen een Bijbel gekocht en ik ben het Nieuwe Testament gaan lezen. Het was bizar, want wat ik had gezien en gehoord van Jezus in mijn slaapkamer, dat stond er gewoon allemaal in. Ik las wat God mij daar had geleerd. Daarna heb ik het Oude Testament gelezen. Dat was wel pittig. Vooral vanwege al die namen. God zei echter heel duidelijk dat ik het minimaal één keer moest lezen en tot me moest nemen, want als ik het dan nodig zou hebben, dan zou Hij het in me naar boven halen. Dat heb ik toen gedaan. Nu kan ik inderdaad zeggen, dat God mij in bepaalde situaties de juiste teksten en de daarbij behorende context weer in herinnering brengt.

Ik kan je wel zeggen: als je je leven toevertrouwt aan God, dan ga je dingen meemaken die je nooit had kunnen bedenken. Je leeft het volste leven ooit. De liefde van God is geen verstandelijk weten, hoewel ik nu wel weet dat het waar is, maar de liefde van God is een overweldigende volmaaktheid die compleet maakt.

'De liefde van God is een overweldigende volmaaktheid die compleet maakt.'

Dat is wat Gods liefde met je doet. Het maakt je heel. Er is maar één waarheid en dat is dat God van ons houdt en dat Hij ernaar verlangt dat wij ons leven met Hem delen. Van daaruit zal alles zich als vanzelf ontvouwen.'

De ervaring die René had met Gods liefde was dezelfde ervaring die Adam en Eva hadden in de Hof van Eden. Zij werden dagelijks ondergedompeld in die liefde terwijl ze met God wandelden door de avondkoelte. Toch werd deze relatie wreed verstoord.

hoofdstuk 3

DE BOOM VAN KENNIS VAN GOED EN KWAAD

‘De slang nu was de listigste onder alle dieren van het veld, die de Here God gemaakt had; en hij zei tegen de vrouw: ‘Is het echt zo dat God gezegd heeft: u mag niet eten van alle bomen in de hof?’ En de vrouw zei tegen de slang: ‘Van de vrucht van de bomen in de hof mogen wij eten maar van de vrucht van de boom die in het midden van de hof staat, heeft God gezegd: ‘U mag daarvan niet eten en hem niet aanraken, anders sterft u.’ De slang zei tegen Eva: ‘God weet dat op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als God zult zijn, goed en kwaad kennend.’ En de vrouw zag dat die boom goed was om ervan te eten en dat hij een lust was voor het oog, ja een boom die begerenswaardig was om er verstandig door te worden en zij nam van zijn vrucht en at en gaf ook wat aan haar man, die bij haar was en hij at ervan. Toen werden de ogen van beiden geopend en zij merkten dat zij naakt waren.’ (Genesis 3:1-7A HSV)

Doortrapt

De slang was de listigste onder alle dieren van het veld. Listig betekent: bedrieglijk, gemeen, geniepig. Hij verdraaide de waarheid op een slimme manier, toen hij tegen Eva zei: ‘God heeft zeker gezegd dat je niet mag eten van alle bomen in de hof?’ Dat had God natuurlijk nooit gezegd. Dat was heel doortrapt. De satan verdraait altijd de waarheid, maar op zo’n manier dat je er verward door raakt. Het klinkt vaak heel geestelijk en geloofwaardig, maar dat is het niet. Eva was waarschijnlijk gevoelig voor

de boodschap dat ze heel verstandig zou worden en kennis zou krijgen van zowel goed als kwaad. Daar had de slang op gerekend. Hij zal altijd datgene bij je triggeren waar je het meest ontvankelijk voor bent. Bij Eva was dit het verlangen om wijs te zijn en kennis te bezitten. Kennis geeft macht en controle. Satan liet haar geloven dat ze niet van de boom van kennis van goed en kwaad mocht eten omdat God niet wilde dat ze gelijk werd aan Hem. Opnieuw verdraaide hij de waarheid door haar een onjuist beeld van God te geven. Ondanks het feit dat Eva Gods hart zo goed kende, geloofde ze wat de slang haar vertelde en at ze toch van de verboden vrucht en gaf ze Adam er ook van te eten. Waarschijnlijk was hij op zijn beurt weer gevoelig voor wat Eva hem vertelde en wilde hij niet de spelbreker zijn van het 'feestje'.

Tot op de dag van vandaag beïnvloedt deze gebeurtenis nog steeds ons denken en ons handelen. Laat me je proberen uit te leggen wat de boom van kennis van goed en kwaad eigenlijk is en waarom God zo nadrukkelijk had verboden om daarvan te eten.

Kennis van het kwade

Kennis hebben van het kwade, daar kan je je waarschijnlijk wel iets bij voorstellen. Weten wat fout is, wat je niet mag doen en wat je vooral moet laten. Het klinkt allemaal verstandig, maar als je kennis hebt van het kwade, dan ga je waarnemen en oordelen vanuit je verstand. Je gaat bepalen en berekenen voor jezelf en anderen wat fout is en wat niet hoort, puur omdat je vindt dat iets niet hoort. Bijvoorbeeld dat het fout is om te liegen omdat dat staat beschreven in de tien geboden; dat je niet mag oordelen want dan word je zelf door God geoordeeld; dat het geen goed idee is om samenkomsten te verzuimen want dat staat in de Bijbel; dat je fout bezig bent als je je laat vaccineren; dat je als christen geen abortus of euthanasie mag plegen want dan ben je niet meer welkom bij God; dat het niet geoorloofd is om zomaar aan het avondmaal te gaan zonder jezelf te toetsen want dan roep je veroordeling af over jezelf; dat je niet mag scheiden, want wat God heeft samengevoegd dat scheidde de mens niet; dat je niet mag twifelen aan je

geloof of aan de Bijbel omdat de Bijbel het woord van God is; dat homofilie een zonde is, want dat staat toch duidelijk in de Bijbel; dat het fout is om te beweren dat je een vrije wil hebt gekregen om te kiezen voor God etc. etc.

Je zou denken dat dit toch eigenlijk juist wél goed klinkt? Dat je precies weet hoe het niet moet, wat je niet mag doen en wat je vooral moet laten? Dat is precies hetzelfde wat Eva dacht. Verstandig worden klonk als een wijs besluit. Maar het was een geraffineerd uitgedacht plan van satan. Zijn doel was om de mens te trekken uit die intieme goddelijke hartsrelatie, zodat ze zouden gaan leven vanuit onrust en oordeel in plaats van uit vrede en liefde. De enige manier daartoe was de mens zelf de macht te geven om te oordelen.

Kennis van het goede

Even weer terug naar de boom van kennis van goed en kwaad. Want wat betekent het dan om kennis te hebben van het goede? Dat zou toch juist goed moeten zijn? Kennis hebben van het goede klinkt inderdaad wederom interessant en verstandig. Je beredeneert en bepaalt dan vanuit je verstand wat goed en passend zou zijn voor jou en voor een ander. Laat me je weer een paar voorbeelden geven.

Als je kennis hebt van het goede zonder dat jouw hart intiem verbonden is met het hart van de Vader, dan denk je precies te weten wat de juiste en correcte manier is om als christen te leven en te geloven. Dan zou je bijvoorbeeld kunnen beredeneren dat het goed is om elke ochtend stille tijd te houden en jezelf daar dagelijks in te oefenen; dat het wijs is om je tienden te geven want pas dan word je gezegend; dat het goed is om je tegen de overheid te verzetten als er beslissingen worden genomen die je persoonlijke vrijheid aantasten; dat het passend is om als christen naar de kerk te gaan want dat staat in de Bijbel; dat het goed is om anderen te dienen ook al gaat dat ten koste van jezelf; dat het verstandig is om alles aan de Bijbel te toetsen en al het andere te verwerpen als je dingen niet kan verklaren;

dat het goed is om als christen de Nashville-verklaring te ondertekenen; dat het goed is om regelmatig je zonden te belijden en jezelf te onderzoeken; dat het goed is om als christen nederig te zijn en altijd de onderste weg te gaan etc. etc.

Ook dit klinkt best goed en 'zoals het hoort', vind je niet? Waarom had God dan toch uitdrukkelijk verboden om te eten van deze boom? Was Hij inderdaad bang en jaloers dat Adam en Eva gelijk aan Hem zouden worden, zoals de slang Eva deed geloven? In Genesis 3 lees je dat de slang tegen Eva zegt: 'God weet dat op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als God zult zijn, goed en kwaad kennend.' Hij had gelijk, want toen Eva en daarna Adam van de verboden vrucht aten, werden hun ogen geopend. Maar wat gebeurde hier dan eigenlijk? James Jordan schrijft in zijn boek 'De Vergeten Oude Weg' dat de ogen die geopend werden de ogen van het verstand waren. Voorheen waren ze zich namelijk nog nooit bewust geweest van het denken in termen als juist en onjuist, lelijk en mooi, waardig en onwaardig, veilig en onveilig, zedelijk en onzedelijk, zeker en onzeker, heilig en onheilig.²

Het zette mij aan het denken...

God wist dat ze voor altijd hun pure onbevangenheid, hun ongelimiteerde vrijheid, hun blijdschap, hun diepe vrede en hun rust kwijt zouden zijn. Ze hadden altijd geleefd vanuit hun hart en in verbinding met Gods hart.² De plaats in het lichaam waar echte liefde wordt ervaren. Vanuit het hart hadden ze de wereld om zich heen bekeken en zo had God het ook bedoeld.

Zien met je hart

Romanschrijver Antoine de Saint-Exupéry verwoordt het prachtig³:

*'Enkel met het hart kan men goed zien,
het essentiële is onzichtbaar voor de ogen.'*

Wist je dat je dus echt kan zien met je hart? Karin Hogenboom (Gezonde Ogen Expert) beschrijft dit heel mooi in een blog⁴. Zij schrijft: 'Het hart maakt onderdeel uit van het centrale zenuwstelsel dat talrijke hormonen aanmaakt. Deze hormonen hebben een belangrijke fysiologische invloed op het functioneren van het hart zelf, maar ook op dat van de hersenen en de rest van het lichaam. En dus ook op hoe we denken en voelen. Hoe het gesteld is met het hart heeft invloed op ons bewustzijn en op hoe we de wereld waarnemen. Het harthormoon atriaal natriuretisch peptide (ANP) gaat onder andere naar de kringspier die voor het accommoderen van de ooglenzen zorgt. Het beïnvloedt de oogdruk en de gezichtsscherpte. Een ander harthormoon, calcitonine-ge-relateerd peptide, brengt ontspanning in de bloedvaten teweeg. Een juist afgestemde hoeveelheid van deze hormonen in het bloed zorgt er dus voor dat we goed zien vanuit ons hart: scherp, ontspannen en met zachtheid. Dat gebeurt bijvoorbeeld als je aan het genieten bent van wat je ziet.'

Hoe mooi is het om te lezen dat je dus via je hart de wereld kan waarnemen vanuit een ontspannen en zachte scherpte. Dat Adam en Eva niet van de boom van kennis van goed en kwaad mochten eten had niets te maken met Gods eigen eergevoel. Het was louter uit zorg en bescherming dat Hij het hun had verboden. Het was de wetenschap dat het hun relatie, hun onbevangenheid en hun kijk op zichzelf en de wereld tot in het destructieve zou veranderen, omdat de mens vanaf dat moment zelf zou gaan bepalen en oordelen vanuit zijn/haar beperkte kennis. Van zachtheid en ontspanning zouden ze gaan naar hardheid en rusteloosheid. Van scherpte naar verwarring. Van liefde naar wetticisme. Van relatie naar religie. Van vrede naar angst. Ze zouden vanaf dat moment liefdeloos gaan oordelen en vergeten dat God de Enige is die alle harten en beweegredenen écht kent en desondanks nooit zal veroordelen omdat Hij volmaakte Liefde ís.

Moe

Terug naar het verhaal in hoofdstuk één van onze vriend Jon. Hoe kan het dat hij altijd het gevoel had dat hij nooit voldeed als christen? Hoe kan

het dat hij daardoor het gevoel kreeg dat er iets fout met hem was? Een tijdje geleden kreeg ik een soortgelijk berichtje van een vrouw: 'Ik ben na lang meegelopen te hebben in het christelijke wereldje moe geworden van het moeten. Of misschien heb ik het mezelf wel opgelegd. Moe van het zoeken naar mijn bestemming, moe van het gevoel dat ik nooit goed genoeg ben. Het juk van de wet wil ik niet meer. Wat is nou het ware evangelie?'

Zijn er niet heel veel christenen die precies datzelfde gevoel hebben maar het niet durven zeggen? Hoeveel lopen er rond met een burn-out omdat ze moe zijn van het jarenlange vreemde toneelstukje dat ze hebben opgevoerd omdat ze het idee hebben te moeten voldoen aan het beeld van een goed christen? Als je dit soort dingen leest, moeten we dan niet met elkaar concluderen dat het leven van veel christenen gebaseerd is op de principes van de boom van kennis van goed en kwaad? Welk Godsbeeld is daarmee gecreëerd? Veel mensen zijn geestelijk uitgeput en verlangen ernaar om zichzelf te mogen zijn en weer voluit te mogen leven vanuit onvoorwaardelijke liefde in plaats vanuit voorwaardelijke liefde.

James Jordan schrijft: *'Gods natuur is niet het kiezen van het 'goede'. Gods natuur is liefde, dat is Wie Hij werkelijk is.'*¹

Ik schreef het al eerder in dit hoofdstuk. De boom van kennis van goed en kwaad zou zomaar de oorzaak kunnen zijn geweest waarom ook jouw beeld van God is vertroebeld. We eten er namelijk nog steeds van. Of we mixen de vruchten van de boom des levens met die van de boom van kennis van goed en kwaad. Dan krijg je een cocktail van wet, regels en genade. Dus ja, God is Liefde en Genade, maar Hij stelt tegelijkertijd ook eisen en voorwaarden waar je aan moet voldoen.

Laat me je vertellen, die twee kunnen absoluut niet samengaan, want het verwacht en creëert wantrouwen. Als we gaan leven volgens de principes van de boom van kennis van goed en kwaad, dan komen we er al snel

achter dat we het nooit goed kunnen doen, dat we nooit heilig genoeg zullen zijn en dat we nooit goed genoeg zullen zijn. En dan is het logisch dat we ons gaan schamen en onszelf gaan verstoppen.

hoofdstuk 4

WIE HEEFT JE DAT VERTELD?

‘**T**oen gingen hun beiden ogen open en merkten ze dat ze naakt waren. Daarom regen ze vijgenbladeren aan elkaar en maakten er lendenschorten van. Toen de mens en zijn vrouw God in de avondkoelte hoorden wandelen verborgen zij zich voor Hem tussen de bomen. Maar God de Heer riep de mens: ‘Waar ben je?’ (Genesis 3:7-9 NBV)

Nadat ook Adam van de verboden vrucht had gegeten werd hij bang en onzeker. Hij ervoer emoties die hij nog nooit eerder had gevoeld. Ineens was de vrede weg en zag hij dat hij naakt was. Eerder had hij dat nooit als vreemd en slecht beschouwd, maar nu wilde hij zijn kwetsbaarheid zo snel mogelijk verbergen, voor God en voor Eva. Samen maakten ze schorten van vijgenbladeren om hun schaamstreek te bedekken en toen ze de vertrouwde stem van God hoorden, verborgen zij zich.

Waar ben jij?

God riep Adam uit zijn schuilplaats en vroeg: ‘Waar ben je?’ Natuurlijk wist God waar hij zich verstopt had, maar misschien bedoelde God de vraag niet alleen letterlijk, maar wilde Hij ook weten waar de Adam was die Hij zo goed kende, waar Hij samen elke dag mee wandelde. Die Adam zag Hij niet meer. Er was iets veranderd.

‘Waar ben je Adam?’ riep God. ‘Ik mis je. Hoe kan het dat je je hebt verstopt voor Mij? Ik weet wat er gebeurd is en waarom je beeld van Mij is vertroet-

beld, maar Ik ben nog steeds Dezelfde en dat zal Ik altijd zijn. Ook al voel je schaamte over je naaktheid, Ik ben niet veranderd in een straffende en boze God ondanks dat jij ervoor gekozen hebt om te eten van de boom van kennis van goed en kwaad. Ik ben Degene die jou heeft geschapen met een vrije wil omdat ik droomde van kinderen en niet van slaven. Dat je een andere keuze zou maken dan dat Ik je op je hart had gedrukt was een reële mogelijkheid. Wie heeft dan dat verwrongen beeld van Mij geschetst waardoor je je nu voor Mij verstopt? Ik sprak toch altijd rechtstreeks met je? Je kent Mij toch? Je weet toch dat Mijn goedheid en liefde voor jou niet veranderen, ook al heb jij het gevoel dat jij wel bent veranderd? Waarom twijfel je daar dan aan? Waar schaam je je voor? Waar is de Adam die ik ken? Waar ben jij?’

Adam antwoordde: ‘Ik hoorde U in de tuin en werd bang omdat ik naakt ben; daarom verborg ik me.’ En God zei: ‘Wie heeft je verteld dat je naakt bent?’
(Genesis 3:11a NBV)

Naakt

Als God mij die vraag had gesteld, had ik waarschijnlijk gezegd: ‘Ik hoorde U in de tuin en werd bang dat U mij zou straffen, omdat ik van de boom heb gegeten waarvan U had gezegd dat we daar niet van mochten eten.’ Maar dat was niet het antwoord dat Adam gaf. Hij kende God zo goed dat Hij niet bang was voor straf en veroordeling. Nee, hij was bang en had zich verborgen omdat hij zag dat hij naakt was.

Voordat ze van de verboden vrucht hadden gegeten, was hun naaktheid nooit een issue geweest. In Genesis 2:25 (HSV) staat: ‘En zij waren beiden naakt, Adam en zijn vrouw, maar zij schaamden zich niet.’ En nu was de wereld veranderd. Ineens zag Adam iets wat hij nog nooit had gezien, namelijk zijn eigen kwetsbaarheid. Hij zag zichzelf niet meer door de liefdevolle ogen van God, maar door de ogen van zijn eigen verstand.’ Dat maakte hem angstig en onzeker. Hij schaamde zich voor zichzelf.

Hij zag zichzelf niet meer door de liefdevolle ogen van God, maar door de ogen van zijn eigen verstand.

Wat zal er verdriet hebben doorgeklonken in Gods stem toen Hij Adam die vraag stelde: ‘Wie heeft je dat verteld?’ Wie heeft je bang gemaakt? Wie heeft je verteld dat kwetsbaarheid slecht en zwak is? Jouw naaktheid was toch nooit een probleem? Wie heeft je verteld dat je je moet schamen over iets wat volmaakt is?

God wist dat er vanaf dat moment altijd strijd in het menselijk denken zou zijn. Hij wist dat we vanaf dat moment onze kwetsbaarheid een issue zouden vinden. Dat we onszelf altijd morele vragen zouden blijven stellen als: ben ik goed genoeg of moet ik nog heel hard aan mijzelf blijven werken? Mag dit of is dit fout? Kan ik het wel of kan ik het niet? Ben ik mooi of ben ik lelijk? Is God blij met mij of doe ik te weinig voor Hem? En het funeste van al deze redeneringen is dat het alleen maar onzekerheid en angst met zich meebrengt. Want kan je het wél ooit goed genoeg doen? Zal er een moment komen dat je jezelf wél mooi genoeg vindt? Ben je ooit wél heilig genoeg? Nee, waarschijnlijk niet als het aan ons ligt. Want als we ons steeds blijven meten aan de goed-en-kwaad meetlat, zullen we voor ons gevoel altijd tekort schieten met angst en schaamte als gevolg.

Schaamte

Als ik eerlijk ben heb ik daar ook regelmatig last van. Ik kan me bijvoorbeeld soms echt schamen voor mijn lichaam. Voor het feit dat ik periodes veel te zwaar ben en dus niet sterk genoeg ben om te laten staan wat niet goed voor mij is. Soms doe ik heel hard m'n best om te lijnen en verlies ik de nodige kilo's, maar die zijn er ook weer heel snel aan. Daar kan ik dan

‘Wie
heeft
je
verteld
dat
je
naakt
bent?’

Genesis 3:11a NBV